

XXV. évf. 2. szám 2024. február 22.

Megjelenik kéthetente

Ünnepi nyitvatartás

A Március 15-i Nemzeti Ünnepen
a nagybani piac
Zárva lesz

Helybiztosítás

Még az utóbbi hetekben is érkeztek szezonkezdésre vonatkozó termelői jelzések. Nem győztük elégszer hangsúlyozni, hogy a helyekkel való gazdálkodáshoz elengedhetetlen az árusító szektorok telítettségével, a szabad helyekkel kapcsolatos tájékozottság, a szektorok feltérképezése.

A termelők tervezett szezonkezdésének jelzése önmaguk számukra is fontos, mivel kellő információ hiányában a kiadhatónak vélt helyeket esetleg más ügyfélnek kötjük le.

Az előre tájékozódás érdekében ajánlott a www.nagybani.hu honlapon és a „Budapesti Nagybani Piac” facebook oldalon a 2024. év helybiztosítás kötési időpontjait megtekinteni. A jól átlátható táblázatban egyúttal a nagybani piac rendkívüli zárva tartási napjait is feltüntettük.

Érdemes a helyválasztás gyakorlatáról is szót ejteni. Azon termelőknek, akiknek az előző évben nem volt legalább hat hónapra kötött állandó helyük, új helyigénylőnek számítnak és sajnos számukra is kötelező a listán való bejelentkezés, majd a következő napon a helyválasztás. Gyakorlatban az igény szerinti szektor térképén a megjelölt helyek közül és megjelölt időtartamra lehet választani. Az új helyigénylések jellemző dömpingje április hónapban kezdődik, különösen gyümölcsös helyek iránt nagy az érdeklődés. A számóca első tételeivel indul a szezon, és - ha ideális az időjárás - a nyári gyümölcsfelhozattal még nagyobb a helyek iránti igény.

Sok a visszatérő, néhány hónapos helyigényű termelő, akik számára általában sikerül a korábbi években igényelt és bevált helyeket akár rövidebb időre is lekötöni.

A „jó” hely

Bízunk abban, hogy a helyiség-gazdálkodás munkatársai által ajánlott, lekötött helyek minden termelő számára kielégítő lehetőséget biztosítanak az adott termék kínálatára, értékesítésére. Természetesen nem lehet minden szektorhely egyformán „jó”, vagy mindenki számára megfelelő hely. Vannak frekvenciált és kevésbé népszerű helyek. Számítalan példa akadt arra is, hogy bizonyos esetekben, bizonyos okokra visszavezetve megváltozik a szektor, szektorhely, vagy a környezet minősége, minősítése, látogatottsága.

Nem feltétlenül az árusítóhely „adja el” az árut. Értékesítés zajlik a piacon, versenyhelyzetek alakulnak ki. Üzletek köttetnek, amelyben az ár-értékarányos portéka a főszereplő. Az áru adja el önmagát. A keresletnek megfelelő, igényes, minőségi árura rátalálnak a vevők és ha érdemes, akkor oda visszajárnak.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy nincs mód helyváltoztatásra. Előfordul, hogy két termelő egymás között helyet cserél, amit a következő helykötési ciklusban a helyiséggazdálkodáson átkötéssel hivatalossá teszünk. Amennyiben a helycsere év közben történik és bónuszra igényt tartható a kötés, úgy a következő évben jelezni kell a bónusz-szolgáltatás iránti kérelmet.

Más esetekben a szabad szektorhelyekből az állandó helyesek is választhatnak újat, de számolni kell avval, hogy a régi elveszíthető, vagy az újat az adott esztendőben nem tudja, vagy nincs szüksége hat hónapon keresztül vinni, amire a következő év helyigényét alapozhatná.

Új helyigénylésnél szempont lehet, hogy milyen portékával kíván a termelő piacra jönni. Egyes termékek kelendőségének jót tesz, ha a környezetében más nem árusítja, nincs konkurencia. Máskor viszont előnyös lehet az azonos termékek egymáshoz közeli értékesítése. Pl. ha az egyik helyen elfogy a zöldség, vagy gyümölcs, a közelben valaki más ki tudja szolgálni a hoppon maradt vásárlót.

PIACI HÍREK

Munka-, baleset-, és tűzvédelem

A munka-, baleset- és tűzvédelmi törvényekre figyelemmel a BNP Zrt. áttekintette szabályzatát és a törvényhez igazodva módosította. Az előírásoknak való megfelelést a törvényi rendelkezések mellett a nagybanin a bérlői szerződések és a piaci házirend is magában foglalja, kötelezővé teszi.

A nagybani vezetése a piac területén, különös tekintettel a bérleményekre és azok környezetére bejárást tartott, elsősorban a tűzvédelmi a munkavédelmi szabályok betartását ellenőrizve. Megállapította, hogy a raktár-csarnokokban és környezetükben a megengedettnél jóval nagyobb mértékű az árukipakolás. Gyakori eset a göngyöleg veszélyes mértékű egymásra rakódása, feltornyozása is, ezzel növelve balesetek előfordulásának esélyét.

A csarnokokban további veszélyt jelentenek a szétdobált szalagpántok, élvédők és a kiszóródó zöldség-gyümölcs hulladék. Az áruszállítást és a gyalogos közlekedést nehezítő körülményeket meg kell szüntetni, kialakulásukat ki kell zárni!

Felhívjuk a Bérlők figyelmét a tűzvédelmi előírások betartására. A rendeletnek megfelelő tűzvédelmi eszközök biztosítása, az oltóeszközök érvényes szavatossága, a tűzcsapok szabad megközelíthetőségének garanciája a bérlők érdeke és egyúttal kötelessége és felelőssége is.

A nagybani piac folyamatos ellenőrzéssel kívánja betartatni a jogszabályokat, elsősorban a balesetek, tüzesetek elkerülése érdekében. Az előírások áthágása szóbeli, majd írásos figyelemztetéssel jár. Amennyiben mindez kevésnek bizonyulna, a nagybani vezetése a továbbiakban a szerződésben foglaltaknak megfelelően jár el.

Az esetleges hatósági ellenőrzések során tapasztal hiányosságok viszont már súlyos összegekben mérhető bírságokkal járnak.

Itt hívjuk fel a nagybanis bérlők, mint munkáltatók figyelmét a dolgozói munka- és balesetvédelmi kötelezettségeikre. Ajánljuk áttekinteni a balesetvédelmi előírásokat. Az oktatás,

munka-, és védőeszközök, munkavédelmi körülmények biztosítása stb. mind a munkáltatók feladata. Munkahelyi baleset bekövetkeztével a hiányosságok számon kérhetők, szankciókkal járnak.

Tavaszi nyitány

A fogyasztók télen sem maradnak primőr nélkül. A hazai szezon kifutása után, nagyjából december közepére, fokozatosan az import zöldsélek kerülnek kínálati fölénybe. Ez nem jelenti azt, hogy teljesen megszűnik a hazai primőráru termesztése, de jelentősen csökken, alaposan felértékelődik és nem jut belőle a hazai piacra.

A téli termesztés termálvizes technológiával a leggazdaságosabb. Ennek legrégebb múltja a Szentés környéki primőrkeresztekben van. Az itt termelt paprika-, paradicsomfélék, kígyóborka stb. számos hazai és külföldi élelmiszeráruházat lát el zöldsévekkel nyáron és télen is.

A szentesiek téli időszakban jellemzően exportra termelnek, de koratavasszal már jut a hazai piacokra is. A nagybanin a napokban lehettünk szemtanúi a koratavaszi primőrnitánynak. A hazai fürtös és kóktélpaprika, a TV és hegyes paprika, a kígyóborka egyelőre kis tételekben „csinált” tavaszt nálunk.

A különböző években jellemző kínálati árakat napra, vagy akár hétre pontosan nem érdemes összehasonlítani, mert lehetnek időjárási, vagy egyéb körülmények miatti csúszások. Továbbá a kínálati árak jellemzője, hogy a két relációban (hazai, kontra import) egymásra is hatással vannak. Néhány termékkel, egy-két adat erejéig mégis kivételt tennénk.

Úgy a hazai (1.700 - 2.500 Ft/kg), mint az import (800 - 1.100 Ft/kg) paradicsomárak az idén szinte teljesen azonos szinten állnak, mint tavaly. A múlt évben a hazai TV paprika is ugyanannyiba került (1.400 - 1.600 Ft/kg), mint az idén, de az importált tételek tavaly az ideai ár duplájáért (1.900 - 2.000 Ft/kg) keltek el. A hazai és az import kígyóborka 2023-ban drágább - 1.500 Ft - volt kilónként, mint a napokban mért 700 - 800 Ft-os import és az 1.000 Ft-os hazai primőr.